

ERDÉLYI HÍRADÓ

Kedden, October' 14-edikén, 1828

Columbia — Portugallia — Spanyolország — Nagybritannia — Frantziaország — Svájtország
Muszkaország — Törökország — A' Hartzmezőről — Külömfélék — Hirdetések — Birtokos Uraságokhoz

Columbia

Caracasi levelek, júl. 26-odikáról, jelentik Londonba, hogy Bolívar egy könyvet két adott volna ki, melynek tárgya, egy elmerajz' bevételének ajánlása, mely szerint ezt a' 3 tartományt: Columbia, Bolivia és Péru, formálnák egy országgá, ezen név alatt: Amerikai Tsászári Köztársaság = fából tsinált vaskarika. — A' 3 közzül mindenikben lenne egy Vice Király — Basa név alatt — Praesidens fővel: 150 örökös nemes lenne ezen titulus alatt: Szabadító Kavallérok. Lima lenne a' főváros, a' köztársasági Tsászárlaka.

Az ángl. Híradókban fordul-elő a' boliviái pártütésnek a' kezdete, melyebből áll: "Sucre Generált a' parádén támodták-meg. Megszóllította a' Tiszteket; de ezek lövéssel feleltek neki. Egy Adjutánsa elesett, magát pedig megfogták. Mint Gouverneurjét Boliviának, Acebey-t tették helyette. Hogy a' Péruiak, mennek Boliviára, bizonyos. Azt-már említettük volt, hogy Sucre Gen. kiszabadult.

Portugallia

Lissabon, sept. 3. — egy marokkói brigg, jó-ideje már, hogy itt fekszik. Szándéka, az, hogy azt a' 240,000 frankot vigye-el, melyet Portugall, minden Fejedelem-változáskor szokott fizetni a' maroccai Tsászárnak. Hasonló summát kívántak a' Maroccaiak, VI-odik János' halála után, D. Pedrotól. Ez a' brigg, af-

frikai terményekkel van megterhelve, melyektől semmi vámot nem fizettek, és a' hajó' népe Lissabon' úttzáin apró mértékben árúlgattja. — Lissabonnak' és a' szomszéd tengerpartoknak' megerősítéseihezvaló készület, valamint Belem és San Julien varakéi, melyek a' Tájón uralkodnak, foljvást mennek. Senki sem találja-ki, minek. Azt, még is minden ember gondolja, hogy egy brasiliai hajóse regtől tartanak; vagy talán hogy Frantziaország a' pünkösti Királyságnak akarja megmutatni saját characterét. Azt beszélik, hogy Cadaval Htg. lemondott volna a' ministertanási Elölülőségről, és külföldre utazni kéredzett D. Migueltől; a' kastéjában legalább, nagyon készülnek útra. Ez az úgynevezett miguelisták' első feje. — A' lissaboni Híradónak nem-hivatali részében, van egy 6 oszlopból (columna, Spalten, fél lap) álló zikkely, mint felelet a' Rezenda Ur' Protestatiójára, melyet Itabayana Viconde hirdetett-ki az aug. 6-odikai ánglus. Híradókban. Értelme, ebből áll: "A' Portugallus nemzet' dolga VI-odik János' halála-ólta, egy össze-esküvés' martaléka volt, melynek vezetői a' portugalli nemzetnek idegen Fejedelem alá vetéséhez, készültek már ezen Monárka' életében, 's halála után végre is hajtották. Szükségesnek tartotta tehát D. Miguel, Európának hírévé adni, hogy ő Lissabonba azért jött, hogy Fges bátyja' ne-

vében országoljon: de minthogy az ő jussai és a portugalli nemzet jussai a Monarchia gyökértörvényei által meg voltak határozva; tehát Őfgének ámbár ígéretet tett, ezeket, se változtatnia, sem a népet privilegiumától, mellyet neki a törvények a Fejedelemségre – következésben engedtek, megfosztania nem lehetett. “Azonkívül, hogy D. Pedro, a brasiliai korona felvétele által, idegenné lett volna, s e’ szerint, D. Miguel egyedülvaló fija volt János Királynak, ki magának a portugalli Printz jussát követelhetne volna. Minthogy már ő a hazában maradt; van Portugallnak jussa, magát az idegen járomtól megszabadítani, és neki, kinek tsak egyedül van jussa a Portugalli koronához, engedelmeskedni.

A frantzia Journálok, jelentik Lissabonból, sept. 6-odikáról: “Tegnap jött ide be egy kis hadihajó az algarbiai kikötőből, jelentvén, hogy a’ brasiliai hajó-osztály az ifjú Donna Mária Királynéval, sept. 1-sőjén este nem messze vitorlázott Gibráltárhoz. Ere, az országloszék elkezdette megfogdosztatni az itt tartózkodó valamirevaló Brasiliaiakat. Még, asszonyokat is fenyegettek fogdosással, kiknek a’ férjek Brasiliában vannak, ha egymást meglátogatnák. Más idegenekre is nagy gondjok van tegnap-ólta a’ D. Mig. Darabontjainak: a’ múlt éjjel, 41 angl. ném. frantz. olasz és piemonti embereket dugtak-be. Az azt illető Törvény-székek az itt következőket akarják ítélet alá venni, Felség-árulásban. A’ többek közt: Sampayo Gróf, Hipolito Costa, Guilherme Stubbs, Palmella Marquis, Villafior Gróf, Saldanha Daun, Fancisco Azeredo, 2 Brigadéros, 12 Obester, 11 Obeslajtnant, 17 Májor, 18 Kapitány, 6 Hadnagy, ’sat.

Lissabon, sept. 8. — Nagy rémülést okozott az országloszéknek a’ bra-

siliai Printzasszony’ megérkezése, s a’ közvígság Madeira megvétele-felől egyszerre ketté-vágódott. Az Imperatriz fregatte’ Vice-Admirálja Saussel Gróf, Kapitány Rist, a’ Donna Francescáé, Kapitány Sausse, kik 59 nap alatt értek ide. Marquis Barbacena és Don Jose, a’ D. Migueltól Párisba Követnek’ küldetett a Ponte Gróf’ testvére, vannak a’ Printzasszonnyal, mint kísérői. A’ Gárdája áll 30 Német- és 28 Portugallusból. Egynehány Dáma van még vele. Ezen esetnél, kitetttett, hogy most Portugalliában 3 párt van: egy a’ D. Pedroé, másik a’ D. Miguelé, 3-adik a’ Mária Tehrésia Printzasszonyé, ki egy spanyol Printzhez ment volt férhez (ez, a’ Beira Printzasszony, fija D. Sebástián). Ez a’ Printzasszony, szeretné, hogy a’ fija, Donna Mária da Gloria ifjú Királynéval házasodhatna össze. Az anya-Királyné, a’ fijával esett össze-zördülés’ alkalmával, ezen utolsó párthoz hajlik, és a’ plánum’ végbevitelére Berestford Lordot várta. — A’ Globe, jelenti Lissabonból, sept. 9-edikéről: “D. Miguel azért hagyatta félbe a’ Madeira’ megvételevaló vígságot, mivel’ a’ kivilágosítás, az York Hzg. hajó által Gibráltárból a’ brasiliai Printzasszony’ megérkezéséről hozott híre, igen nagyon tündöklővé lett. A’ Kapitányt meg akarván ezért büntetni, nem adtak neki elmenő passust: de ő megígérte, hogy úgy is elmegyen. Midőn a’ bélemi várból réa’ tüzeltek, a’ Kapitány egyenesen a’ vár’ ágyúi alá ment. Erre, a’ várvéd megremülvén, félbe-hagyta a’ tüzelést, s ezzel, a’ posta-hajó frissen kikapott a’ tenger-térre.

Spanyolország

Mádriddből írják, sept. 11-edikén, hogy azelőtt harmad-nappal, egy újj Lotteria’ kitalálóját, melyhez sokkal kevesebb Tisztviselők kellene, mint ekkorig van-

nak, és a' mellyet az országlovszék, már helybe is hagyott volt, éjjel 11 órakor, haza-mentében, meggyilkoltak.

Saragossából írják, sept. 15-adián; hogy a' Kertészek' lázadása hovatovább fontosabbodik. Már is fogdostak-el közülök; és 2 vagy 5 Kertészt, kik a' tized' lefizetésére rá-hagyták magokat beszélni, meggyilkoltak. A' többi a' mellett maradt, hogy soha többé nem természetnek főzeléket, ha őket a' tized' fizetésre kényszerítik. Nagyon félnek ezen pezség' kiűtésétől; mely egyedül csak egy puskaövéstől függ. Minden reggel talál-
nak az úttzak' falain lázszító irásokat a' Papság ellen; és az Érsek, Don Bernardo vissza, az első mozdulás-ólta nem jött vissza a' városba. A' mint hiszik, nagyobb dolog fekszik a' planumban a' tizednél. A' város' lakosai, ha a' kirendelt katonaság a' paraszt kertészeket megtámodná, nyomon ezekhez tsapnák-magokat.

Nagybritannia

Ismét sok száz Portugallus búj-dok-ló érkezett Plymouthba. Többre megyen már a' számok mindössze, 2 ezernél. — Minden nap várnak még 5 százat Falmouthból és Portsmouthból. A' Tisztek, nagyobb-részt, Vendégfogadókban laknak; a' többiek pedig, egy a' végre elkészített épületben, vagy szállító-hajókon.

A' Timesben, a' brasiliai ifjú Infantissa' közelgető megérkezését illetve, e' van: "Meg kell Ötet okvetetlen, mint törvényes portugalli Királynét esmérni, és mint ollýannal, azon tekintettel báni, a' míllyet, mind, a' két korona között álló szoros barátságai szerkezetek, mind ezen Fges. gyermek' élet-ideje's neme, valamint azon állapot' szorongattatása, melybe ezen Hgasszonyt, nagyobb-részt az ángl. Kabinét' politikája dön-

tötte, kívánnak. D. Mig. tsak úgy jelent volt meg Angliában, mint azon Királyné' Regense és Agense, a' kit most a' mi' partunknál várnak. Ugyanaz a' Felsőség bizta ő-reá a' maga' dolgait, a' Ki a' Királynét a' fejedelmiszékre emelte, úgy mint, a' Braganza Ház' Feje (D. Pedro). Az ángl. Király, a' ki D. Miguelt, mint D. Pedro' Tisztviselőjét megesmérte, a' reménylette, hogy kötelességei' ösvénynyéből nem fogna kitérni, halmozva rakta ő-reá's Ministereire, a' megtiszteltetés' és barátság' jeleit. Nyilvánvaló tehát, hogy Donna Maria da Gloria, Portugall' törvényes Királynéja, ugyanazon jus-tzik-kei' erejénél-fogva, mely által D. Mig. mint Igazgató megesmértetett volt, követeli azt, hogy nyomon, mint Portugall' Fejedelemasszonva (Souveraine-je) 's ennél-fogva, az Ó' attya' testvérjéje (D. Miguelé) is, megesmértessen. Azon tekintettel és tisztelettel kell tehát ötet fogadni, a' mellyek rangjához illenek. Nem kevésbé Ó Királyné, mint D. Mig. Igazgató volt: hanemha, kéntelenek volnánk megvallani, hogy neki volt volna Jussa a' Királynétől a' koronát elragadni. Viszsa hittuk mi Követünket Lissabonból; mert D. Miguel a' koronát bitangolta. E' szerént, a' mi' Ministereink, akarhogy gondolkozhatnak ök titokban, nem bánhatnak ő-vele úgy mint Fejedelemmel, nem vonhattják meg Donna Maria da Gloriától a' fejedelmi just, mert a' megesmérés' nemakarása magába foglalná az Usurpator' megesmérését. A' királyi gyermek, ki Angliában védelmet keres, egyszerre elszakstja a' által a' dolgot, eltávoztattja a' vádakát, mintha Anglia titkon, egy árulót védelmezne. A' Királyné' ellenemondhatatlan titulussa' megesmérése által, olyan lépés fog tétetni Európa' szeme előtt az ángl. beületre-nézve, mint az ángl. behatására - nézve:

az Angliához szítókra, Portugalliában, valamint a Braganza Ház' javára és Portugall' belső bődöségára. Azt ugyan, nem mondhatni, hogy az ifjú Királyné követelése' megesmérése által, a' konstitúció dolga mellett vagy ellen a' kérdésbe lehetne avatkozni; ez, a' belső országlás' dolga, melybe nekünk nem lehet avatkozunk: de az, ellene-mondhatatlan, hogy mi, egy régi Szövetség' törvényes Örökösének, azon vendégi-barátsággal tartozunk, mellyet egy olyan emberre vesztegettünk, ki a' maga' koronáját gonosztévő módon ostromolta, alattvalóit üldözte, fosztotta, lábaival tapodta. Utóbbi rendszabásoknak, mellyekhez Anglia nyúlni fog, természetei D. Pedrotól kell függeni, ha az anglus Király' parlement - berekesztő beszédének lehet hinni. — Itt, azt hiszik, hogy mihelyt a' portugalli Királyné Londonba megérkezik, mindjárt kívánni fogják a' Követek az angl. Országglószéktől, hogy ez azt, mint portugalli Királynét, esmérje-meg, és egyszerűs mind, idegen Udvarakkal úgy közölje azt, mintha Ő már a' portugalli Fejedelmiségekben ülne. Hihető, minden attól fog függeni, a' mint magát az angl. Országglószék ezen szerkezetek között fogja viselni.

London, sept. 19. — A' portugalli ifjú Királynét minden órán várják Angliába. Minekutánna a' portugalli és brasíliai Követek, Palmella Marquis és Itabayana Visconde, a' napokban, sokat tanátskoztak Wellington Hzzel és Aberdeen Gróffal, tegnapi-éjjel elutaztak, Palmella Úr feleségével és idős fiával együtt, Falmouthba, hogy ifjú Hg-asszonyokat elfogadják. Sok, itt tartózkodó portugalli Hazanagyok is azon kikötőhöz sietnek, hogy az ifjú Királynénak hódolással' bizonyosságat letegyék. Pál-

mella Marquis az, mint portugalli Követ, ki a' Printzasszony' képét viseli és az országglószékekkel alkudozik; semmi más portugalli Képviselőt nem esmérnek-meg. A' gibráltári levelek tele vannak ditsérettel ezen fontos Hertzegi-Gyermek' külső maga-viseletéről.

Frantziaország

Páris, sept. 20. — Éppen most halljuk Londonból, hogy az ifjú brasíliai Infantissa Donna Maria először Angliába megyen, mivel' a' Tsászár, leánya' elindulásakor még, semmi gyanúval nem lehetett az angl. Ministerium eránt, mivel' ez még akkor nem hajlott oly' nyilván a' D. Mig. részére. Szerentsétlen történetnek tartják ezt, hogy az Infantissa nem Genuában szállott-ki, a' hol az atyja' újj rendelkezései elvárhatta volna, ki ötöt, hihető, Bétsbe, sőt talán, e' mostani környületek között, Frantziaországba küldötte volna. Mert, azt állítják, a' frantziaországglószék, egészen másképp' nézi a' portugalli dolgot, mint - sem az anglus Kabinét. — A' Gazette azt mondja: "Egy angl. Journál, párisi levelek után, azt allitaná, hogy nem sokára meg fogjuk hallani egy megtámodó és védelmező frigy' létét, Muszka- és Frantziaország között.

A' Messenger azt mondja, hogy egy Móréából Párisba tegnap (sept. 21) érkezett Kurír tudósításokat hozott sept. 3-adikáról, mely szerént a' frantzia hadi szállítvány, éppen eljövetelekor rakodott-ki a' földre, Koron' vidékén, A' kerülgetésre kirendelt hajók, kik a' kiszárlásnál jelen voltak, vissza mentek Navarinba, hogy az Egyiptómiak' elvitorlázását sürgessék. Stratford-Canning Úr Navarinba érkezett.

Páris, Sept. 20. — A' felsőbbkörnyékekben, különös szemmel nézik itt a' keleti történeteket, a' Törökök' ellent-

állítására-nézve. A' Kabinét, nem tagadja, Muszkaországhoz-hajlóságát; de a' mellett, állítja, mely úgy is van, hogy, ezen tekintetben, legkissebb Kötése sints Muszkaországgal. Általában, a' Kabinét, egy Hatalommal-se tett kötetést; hanem, ügyel azokra. Anglia, nem akarja ezt hinni, és, mindenütt próbálgattja azt feltalálni, ámbár sehol-sints. Páris és London között a' legnagyobb hiedelmetlenség uralkodik. A' Ministérium úgy gondolja, Anglia, egy földi nagy Hatalommal együtt, a' következő tavasszal visakodni fogna Muszkaországgal. Addig, meg akarja kímélni a' maga' véget-szakasztó közbenjárását. A' planum, jó lehet; de a' Móréába tett hadi szállítvány, igen könnyen sürgethet minket, korábban. Rövid beszéddel tehát, a' mi fekvésünk ebből áll: A' Muszkák mellett egyesülni, különös leköteleztetés nélkül, Anglia' részéről hiedelmetlenség; munkátlanság és várakozás, minden Hatalmakkal együtt; egy köz-haború' lehetősége, a' mit a' közelebbi esztendőben várhatunk.

A' Moniteurben, sept. 21-edikén, van St. Clouból, aug. 27-edikéről, egy kir. Ordonnance, melynek hatalmával-fogva, az 1827-ediki, rendelés alá következett új katonák' serege munkásságba szállítatik. Az Ordonnance mellé tett egy Tabella' bévezető-beszéde szerint, a' földi és tengeri katonaság közzé lesznek azok elosztva. Ezen új katonák' elindulása nov. 15-ödikére van kiszabva.

Toulon, sept. 14. — A' 3-adik gyalog linia-reg. 2 hadi-tsapatját rendbeszedték, mellyek, úgy-láttzik, a' hadiszállítvány' nem sokára elmenő 3-adik Osztályához fognak tartozni. Naponként érkezik ide katonaság, kik nyomon szállásra igazítottak a' környéken. A' keletre elment regimentek' katona-tárjának (depot-jának) né-mely tsapatjai teszik itt a' városi szolgálatot.

Az itt fekvő hadihajók száma, ez: —1. A' hajótanyán [feküsznek: Atalante, fregatte; Bayadere instructio-korvette; Comét, brigg, Capricieuse, brigg.—2. Az arsenálban vannak, calfaterezés-(szurkos tsepüvel bedugdosás) végett: Galatée, fregatte; ma szedik-le a' köteleit, 's húzzák a' tóba (bassin); Trident, liniahajó; megdugtosták, 's már, felkötelezik: öt vagy 6 nap-múlva kimehet a' hajótanyára; Cicogne, goelette és Dauphinoise.—3 A' Quarantaine-ben vannak: Scipion; 40 napi contumáltta van, Navarinból jött, betegekkel: de ha halott esik rajta, még hosszabb lesz a' tisztulás' ideje. Sept. 28-adikán kap szabad praktikát, ha akkorig holtja nem lesz; Victorieuse, sept. 1-jén érkezett vissza Navarinból, quarantaine-je 30 nap; Voltigeur, brigg, Alexandriából és Tunisból, érkezett sept. 11-edikén, quarentaine-je 25 nap; Lamproie, gabarre, Navarinból sept. 11-edikén érkezett, quarantaine-je oct. 15-ödikén végződik; Mutine, goelette, Corfuból és Navarinból érkezett sept. 12-dikén, quarant. 30 nap; egy belga fregatte, sept. 6-dikán érkezett Mahonból, quarantaine-je 10 nap.

A' Gazette írja sept. 23-adikán, a' koroni öbölből, aug. 31-edikéről: "Tegnap-előtt láttuk-meg a' móreai partokat, és tegnap-reggel már, Navarin előtt vótunk. Némely járó-kelő görög hajó, köszöntött bennünket. A' tengerpart tele vót lobogó tüzekkel, mellyeket a' lakosok, örömben raktak. Rigny Adm. hozzánk jött 8 óraker a' hajóra, és egy óráig-formán beszélgetett a' Fő-vezérünkkel. Azt végezték, hogy a' koroni öbölben szálljunk vasmatskákra, 's a' kiszállítás a' patadili partokon legyen.

S v á j t z o s s z á g

A' párisi Hiradóknban, emlékezik Eynard Úr Görögország' Elölülőjének egy

Iveléről, melyen ez, a' Görögök' jeltévőit ára kéri, hogy azoknak a' buzgóságokat, kik szolgálattjokat Görögországnak ajánlják, mérsékelni ne sajnálják, mivel' már annyi idegenek jöttek Görögországba, hogy a' Gróf nem tudja mit tegyen velek. A' kész dögöt hamar megérzik a' sasok, valamint a' repülő sült galamb' szagát a' lajhák. — A' külföldön nevelendő ifjú Görögökre-nézve, azt kéri, hogy oly' egyszerűen és szorosan bannjanak velek, valamint-tsak lehet; se Frantiát, se Anglust, se Németet nem kell belőllök tsinálni, hanem, Görögöket; és gyakran kell nekik a' hazájokról beszélni, töllok, azon hibákat, mellyeket a' Görögöknek szemekrehánynak, el ne titkolják, őket, hazájok' újjászületésére, tüzeljék, 's azt a' szükséges dolgot nekik megmutassák, hogy ők, virtusaik által, hazafijaiknak tükörrül fognának lenni. — A' mi a' törökbúza' és pityóka' (krompli) természetét illeti, azt írja az Elölülő, hogy igen szerentsésem van, és gazdag aratást reménylenek belőlle. — Méltóságos Pityóka! —

Muszkország

A' mit mi régen megmondottunk, azt darálja újjra le a' nürnbergi Híradó, a' Weichseltől mondott tudósításában. — Ha egy második táborozásnak is kell még felállani az Ozmanok ellen, a' tudvalévő végtárgy' elérésére; ahhoz már, lehető, másforma mértékkel fognának, mint e' most foljó elsőhöz fogtak. A' Muszka is hartz után lett okos. De, ki is tette volna fel, hogy egy híres muszka Ministerium, vagy ha igaz, egy Wittgenstein, 5 embert küldjön oda, kenyeres tarisznya nélkül, a' hova legalább hatot kellett volna jól elkészíteni, tsalhatatlan készülétekkel? Nem megmondottuk-e már szássor—“készíts-el mindent, mikor nem kell, hogy készen álljon mikor

kell.” Azt gondolták a' Muszkák elébb, hogy a' Marmora tengerig éppen úgy fognak sétálni, mint a' két Oláhföldre. — Mondják, hogy a' Tsászár annyira megneheztelt a' hírelt planummacherre, hogy ez, megbetegedett volna belé. De ez, nem támosztja-fel az elalutt katonákat. Ha erős és száraz tél lesz; úgy a' Muszkák sokra mehetnek Mahmud-napig, mely áprilisben esik: de ha essős tél lesz, ők is alusznak, valamint az ellenkezőjök.

Külső országi Híradók, így írnak Odessából, régen emlegetik már, hogy a' mi' Kabinétunk a' Serbusokat, kívánná a' Porta ellen felbizgatni. (A' bizony nemvaló hogy külső országi Journálok ezt bírelték volna). Legjobb bizonyosága azon mondások' hazugságának az az eset, hogy ide (Odessába) jöven egynehány Serbus sorshajhászó (avanturier), kik Nesselrode Gróffal akartak beszélni; de, nem botsátotta magához, azt izenvén nekik, — Muszkaországban sohase vólt szándéka, nemzeteket fellázadásra ingerelni. — A' konst.polji Törököket rendkívül nagyított győzödelmi tudósítások által szédítgeti a' Porta; mellyekről, az itteni bulletinok jobb útha igazítanak bennünket (de mi külföldiek ennek is ritkán hiszünk).

Törökország

Anconából írják, hogy a' jóniai szigeteken és Máltában találtató minden angl. katonasághoz, a' kik-tsak újj rendelkez' tárgyai (disponibiles) lehetnek, parantsolat érkezett, hogy az első intésre készek legyenek a' hajóra-szállásra.

A' Hartz mezőről

Sumlából, sept. 15. — Ámbár még most is kéntelenítettünk a' ló-takarmányt távolról szerezni-meg; még is tsak megtartja a' mi' hadseregünk saját állását Sumla előtt. (Össze lehet ezt hasonlítani a' Nagyvezír' elébb említett

200 ezer emberével, kit a' Boérok' nyelve vezetett a' Dunáig). A' földvárunk' elvétele-ólta, nem mozdultak-ki a' Törökök a' várból. A' bombit gyakran hánynyak, de csak egy emberünket-sem sértettek-meg.

Vár-na, sept. 17. — Minekutánna az Ottomannusokat sept. 15-adikán este a' legutolsó külső sántzokból a' bajonétal kiűztük, 's e' mellett 500 embereket megöltünk, másnap', felvettettük a' török erősségek' ellenében fekvő árokpartot (contre-escarpe) a' Varna' északi bástyája előtt, mely bástyát a' mi' tűzünk tsaknem egészen lefegyverkezette. A' mína az árokba dűjtötte a' falat, és, betöltötte annak nagy részét, 's így készítette-meg az utat a' részre (breche-re), mely ezen bástyán a' mi' tűzünk által már tsaknem egészen elkészült. Minekutánna az ostromlás ennyire ment, és a' burgasi országutat Golowin Gen. Adjutans elfoglalta; a' Tzászár helyesnek tartotta, a' vár' felkérését, mivel a' várvédnek, se reménysége a' felszabadításra, sem pedig soká magát nem tarthattja.

Ez a' felidézés, valóban megesett sept. 14-edikén reggel, egy szöváltónak (parlamentirozónak) által-küldése által. Az ottomannusok' első feleletje úgy mutatott, mintha fegyverszünet akarna lenni, 's ára, feltételes megadás, a' vérontás' elkerülése' kedvéért. Hanem, minekutánna Greigh Adm. egy beszélgetés által a' Kapudán Basával, ki Várnából az Anya-Tszászárné liniahajón, meggyőződött, hogy az ellenség, midön tsak tekervényesen ötlölthetolt feleletjeiben, tsak időt akart nyerni, félbe-szakasztották az alkudozást, 's a' mi' tűzünk elkezdődött újjra, 15-ödikén reggel, sokkal mérgebben. Ezen óráig folj az, 's munkáinkban a' legnagyobb vidorság uralkodik. Rés-ágyú-padokat állítunk-fel és ostromló-á-

gyúkat szedünk elő, egyfelől a' Golowin Gen. Adj. állásán, 's a' másikat, a' mi' sántzaink' legkülső jobb szárnyán, mellyek a' vár' déli oldalát lövik, a' hol még az keveset szenvedett.

Kis-Ásiából, aug. 25. — Paskewits Gróf megtámotta a' Kios Mehmed és Mustapha Basák' vezérlése alatt álló török hadsereget, Akhaltsikhe' falai alatt. Ez a' hadsereg, az akhaltsikhei várvéd- del megszaparodva, mely azon pillantatban közösülhetett vele, mikor Paskewits Gen. a' megtámodáshoz akart fogni, felnevekedett 50 ezerre, és elfoglalt 4 besántzolt tanyát; mellyeket a' mi' katonáink, egy dühös viaskodás után, mely hajnaltól-fogva éjtzakáig tartott, mind rárohanással vették -el. Tíz zászló, 10 ágyú, minden hadi-szükséges és magaziinnja az ellenségnek, mely azonkívül 2500 hóltat, megsebesedettet és fogjokat vesztett, kezünkbe esett. Egészen megszálasztván azokat, fegyveres kézzel, tovább kergettük 50 werstenel a' viaskodás' helyétől, és a' Törökök az erdőbe széjjel oszlottak, az ardagani országút-félen. Tsak 5000 mehetett-be Mehmed Kios Basával, kinek a' lábát megölték, Akhaltsikhe városába. Ez a' meghatározó győzödelem, a' Korolkoff Máj. Gen. halálába került; ki éppen akkor öletett-meg, mikor katonái (a' 42-ödik Vadász-reg.) előtt az ellenség' sántzára rohant. Külömben, a' mi' veszteségünk 80 hóltból és 400 sebesből áll.

Sipiäghin Gen. utóbbi tudósításai, jelentik, hogy ezen ütközet után harmad-nappal, Paskewits Gen. Akhaltsikhe fontos várát, melyben, 16 ezer ember várvéd és 150 ágyú vólt, rohanással hóldoltatta-meg

Külömbfelék

Philadelphiában, van egy egészen rendbe-szedett Gyűjtogató Eggyesület,

és nem-régiben, azt lehetett olvasni egy Kávéházban, azon városban, a' mi itt következik: "Fontos Jelentés. Tudtokra adjuk barátainknak ez által, hogy a' Gyűjtő Urak megérkeztek, és tegnap-este elkezdték munkálkodásokat egy Mesterséges dolgokkal Kereskedő' boltján. A' hirdető, megfelelt szavának, mivel' a' kinevezett ház egészen porrá égett. — Ezen gonosztévők közül egyiknek-sem akadhattak még eddig nyomába.

Erdélyben két-annyira szaporodott a' Sáska, mint volt. Torda' vidékén, a' hol elébb tsak 3 vagy 4 Helység' határát lepte-el, most két-annyinál is többet fogott-el, a' mint a' jövőkmenők beszélik. Egy oláhországi Úr beszélte itt, ők sajnálják hogy töllok eljött a' sáska: mert ők nagy haszonnal hízlalják vele a' disznókat. Azt is beszélék idevalók, hogy Erdélyben is disznó-nyájjat hajtottak volna reá. Magyarországon is kapva-kapták azt a' disznók, most 44 esztendeje, de ott, agyon lövöldöztek az efféle disznókat. Hihető, tsak szappannak 's kennifenni volna jó az ilyen 'sírozó. — Fogarásból írják, hogy oda a' napokban, oct. elején, kimondhatatlan sokaságu sáska jött, újjra, úgy hogy a' földön hevéreökben, térdig gázolnak, a' repülők között pedig lóháton se lehet keresztül hatolni.

Hirdetések

Méltóztatott Öfge a' topánfalvi ed-

dig volt K. Ispáni Ellenjegyzőt (Controlleurt), Csetri Ferentz Urat, nyúgodalomra bocsátani.

Az eddig volt Dorna-Vadrai Harmintzadi Ellenjegyző (Controlleur) Kratzer János Úrnak más Hivatalra lett által-tételével, ez a' Hivatal megürült.

Holmi Hirdetetések' nyomtattatóihoz.

Szükséges jelenteni azt, hogy a' ki valamit maga' részére nyomtattat, nyilván megírja azt is, ha kíván-é saját írásán valamit jobbítani, vagy nem. Mert ha nem kíván; úgy a' Híradó kiadója, egy hajszalra úgy adja-ki a' Hirdetést, valaminat a' kézírás hozzá fogott jönni, akar hibás ez, akar nem.

Birtokos Uraságokhoz

Egy jó és rendkívül ügyes, házas egészséges, 30 esztendős' Ifjú ember, ki gyermekségétől-fogva híres Gazdaságoknál nevedett-fel és most is Gazda, a' Georgikonban is tanult, és a' Festetitsek' Jószágaiban nagy dítsérettel szolgált, kívánna egy Kavalér szolgálatjába beállani, mint Dirigens Tiszt. Nints, a' ki őtet meg ne tudná szeretni. — Ezt a' mindenre alkalmas bator Ifjút, ki gazdasági tudományára-nézve, régi Practikus, senki jobb lelki-esmérettel nem ajánlhathja, mint az Erdélyi Híradó' Kiadója, a' ki őtet legjobban esméri. Mely szerént, távolabb lakó Uraságok Kolosvárra igazíthatják' betses leveleiket.

Státuspapírosok' Foljamatja

Ezüstpénzben				Ezüstpénzben				
Béts,	Oct.	3	4	6	London, sept.	22	23	24
Bank-Oblig. 2/1pC.	47	—	47	—	Consols, 3 pC.	88	—	88.1/4
Pengőpénz-Obl. 5pC.	94.7/16	—	94.1/4	—	Stocks-Prémie, /Sh.	76	77	—
Roths. 1820, 100f. CP.	154.1/4	—	153	—	Brasiliai Bons	64	1/2	—
Partial. 1821. Ua.	124.1/2	—	124.1/4	—	Buenos-Ayresi	47	—	—
Bankaktia, 1000f. CP.	1083.1/2	—	1080	—	Columbiai	23	—	—
					Mexikói	40	—	—
Páris, Sept.	24	—	2	—	Portugalli	56	—	—
Consols 5 pC.	106.30	—	106.30	—	Muszkaországi	—	—	—
Ugyanaz 3 pC.	74.10	—	74.25	—	Görögországi	20	—	—
Bank-aktia, 2000 Fr.	—	—	—	—				